

POLYDUCT
Műanyagipari Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Komposztálási útmutató

Tartalom

Komposztálás!	3
Komposztálás szakaszai	4
Bevezető szakasz	4
Hő-szakasz	4
Átalakulás szakasza	4
Érés szakasza	4
Megfelelő körülmények.....	5
A komposztálás alapanyagai	6
A komposztálás élőlényei	6
A komposztálás körülményei	7
A komposztálás alaplépései.....	8
Komposzt fajtái	9
Felhasználás	9
A komposzt rendellenességei és megoldásuk	10
A komposztálás 10 alapszabálya.....	12
Gyakorlati tanácsok	13
KOMPOLYT komposztáló edény	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Komposztálás!

A komposztálás mindazokat érinti, akik bármilyen növényt termesztenek. Legyen az zöldség, gyümölcs, fűszernövény vagy virág, minden tekintetben javítja az adott növény minőségét és esztétikáját.

A komposztálás független a növénytermesztés nagyságrendjétől, ajánlott azoknak, akik gazdálkodók, és ajánlott azok számára is, akik csupán konyhakertet vagy virágágyásokat tartanak fenn.

Sokan nem tudnak mit kezdeni a lenyírt fűvel, lemetszett növényrészekkel, lehullott ágakkal, konyhai hulladékkal, az őszei kertből kikerülő elszáradt növénymaradványokkal. Pedig ezekből az anyagokból nagyon jó szerves trágya készíthető néhány hónap alatt. De mi is az a komposztálás? Hogyan játszódik le és mi lesz a végterméke? Mire használható fel? Még számos kérdést tehetünk fel, de lássuk ezekre a kérdésekre a választ.

A komposztálás olyan **eljárás**, amikor a háztartásban keletkező szerves hulladékokból különböző lebomlási folyamatok során olyan szerves anyag keletkezik, amelyeket a talajba visszajuttathatunk. Ez az anyag pozitívan befolyásolja a talaj termőképességét, megfelelő tápanyag utánpótlást nyújt a növények számára. Illetve egy másik fontos célja, hogy a háztartásokban keletkező hulladékmennyiség lényegesen csökkenthető, így egyben a lerakással ártalmatlanított hulladékok mennyiségi csökkentését is jelenti.

Miért jó a komposzt a talajnak?

- a komposztban lévő humuszanyagokban a tápanyagok olyan formában vannak jelen, hogy a növények könnyen fel tudják venni
- javul a talaj szerkezete, ami segíti a levegőzését
- sötét színe segíti a talaj felmelegedését
- a komposzt jelentős vízmegkötő képessége következtében javul a talaj vízháztartása
- fokozódik a talaj biológiai aktivitása
- a komposztban található hormonhatású anyagok serkentik a növény növekedését
- nagyobb lesz a növények ellenálló képessége a kórokozók, növényi kártevőkkel, faggyal és aszályal szemben
- tápanyag visszapótlásra, trágyázásra szintén kiválóan alkalmas
- lassú a tápanyag feltáródás, kicsi a kimosódás veszélye
- a talaj tápanyag tároló képessége növekszik
- nem kell elégetni a feleslegessé vált ágakat, nyesedéket, ezáltal a levegőt sem szennyezzük
- a komposztálás során a szemünk előtt zajlik a természet önfenntartó körforgása, amelynek mi aktív részesei vagyunk.

Komposztálás szakaszai

A komposztálás valójában a természet utánzása, hiszen ugyanez a körfolyamat játszódik le a természetben, amikor a szerves növényi hulladékok lebomlanak. Minden természetes folyamatnak megvannak a szakaszai, így a komposztálásnak is.

A komposztálás szakaszai csak akkor normál lefolyásúak, ha be vannak tartva a komposztálás szabályai, és csak olyan alapanyagok kerülnek bele, ami alkalmas a komposztálásra, valamint minden körülmény megfelelően van kialakítva.

A komposztálás szakaszai főként a hőmérséklet változásának alapján kerülnek meghatározásra, hosszuk elsősorban attól függ, hogy a komposztálás mennyire intenzív.

Bevezető szakasz

A komposztálás bevezető szakasza a legrövidebb, ez a mikroorganizmusok felszaporodásának szakasza. Ebben a szakaszban a komposztálást végző mikroorganizmusok számára ideális hőmérséklet alakul ki, 40 celsius fok körül.

Érdekesség, hogy nem csupán a baktériumok és a gombák kezdenek felszaporodni, hanem a sugárgombák is, melyek különlegesek, ugyanis antibiotikumokat termelnek, ami azután természetes úton fertőtleníti a komposztot. A bevezető szakaszban indul meg a fehérjék és szénhidrátok átalakulása is, mivel ezek könnyebben bomló anyagok.

Hő-szakasz

A második szakasza a komposztálásnak a hő-szakasz, ami a hőmérséklet emelkedésével kezdődik.

A hőmérséklet emelkedésének hatására az előző szakasz mikroorganizmusai elpusztulnak, mivel számukra már nem elviselhető ez a hőmérséklet. Helyettük a magasabb hőmérsékletet kedvelő fajok jelennek meg. 50 celsius fok felett megjelennek a hőkedvelő gombák, majd 65 celsius fok felett egyéb baktériumok jelennek meg. Ebben a szakaszban már a nehezebben lebomló anyagok lebontása is megkezdődik.

Átalakulás szakasza

A komposztálás harmadik szakasza az átalakulás szakasza, minek révén a hőmérséklet visszaesik 45 celsius fokra, és a könnyen bomló anyagok, valamint a cellulóz és a lignin lebomlása is véget ér.

Érés szakasza

A komposztálás negyedik szakasza az érés, minek révén a hőmérséklet fokozatosan csökken, míg el nem éri a környezet hőmérsékletét. Ekkor népesül be a komposzt a

talajlakó állatokkal, akik számára nagyon sok tápanyagot biztosít a komposzt, emellett segítenek a komposzt átalakításában.

Megfelelő körülmények

Mint a fenti leírás alapján látható, nagyon sok élőlény szükségeltetik ahhoz a különböző szakaszokban, hogy a komposztálás folyamata végbemenjen, ezért a körülményeket úgy kell kialakítani, hogy ezek az élőlények ne hagyják el idejekorán a komposztot.

Az átalakulás folyamat akkor tekinthető befejezetnek, ha az anyag sötét színű és könnyen morzsolható, illata az erdei talajéra emlékeztet.

A komposzt minősége többféle képen ellenőrizhető.

- Vegyünk ki egy tálkába gyorsan csírázó magokat, például zsászt. Ha néhány napon belül kikelnek a növények, és fejlettségük közel azonos szintű akkor elégedettek lehetünk a komposztunk összetételével. Ha kiégnek a magvak, akkor segédanyagokkal módosítanunk kell a komposzt kémhatását.
- Szulfidteszt: Főzőpohárban keverjük össze egy kanálnyi mintát 10-20%-os sósavval és a pohár fedelére erősítsünk egy ólom acetát-papír csíkot. Ha a papír sötétre színeződik, akkor szulfid van jelen, a minta tehát aerob korhadáson megy át.

Összefoglalva

A mikroorganizmusok aktivitása és a szerves anyag változásai	Hőmérséklet-változás	A folyamatok
1. Bevezető szakasz	Felmelegedés	Reakciók indulása
2. Lebomlási szakasz	Hő szakasz	Lebomlási folyamatok
3. Átalakulási szakasz	Lehűlés	Felépülési folyamatok
4. Érés szakasz	Hőmérséklet környezetfüggő	Humuszképzés, szintézis

A komposztálás alapanyagai

A konyhából és a háztartásból: Zöldség-gyümölcs maradványok, káposzta- és salátalevél, krumplic-, gyümölcs- és uborkahéj, kávé és teazacc, tojáshéj, hervadt virág, szobanövények elszáradt részei, fahamu (max 2-3 kg/m³), növényevő kisállatok ürüléke az alommal együtt, faforgács, toll, szőr, natúr, festetlen papír (pl.: tojástartó), festetlen gyapjú, pamut vagy lenvászón stb.

A kertből: Levágott fű, gyomok (virágzás előtt), lomb, tűlevél, szalma, ágak, gallyak, elszáradt virágok, palánták, lehullott gyümölcsök stb. Az örökzöldek bizonyos fajtáinak friss lombjában a lebontó baktériumokat károsító anyagok vannak, az ilyen lombot szárítva használjuk fel.

Mit ne tegyünk a komposztálóba:

Festék-, lakk-, olaj, kenyér és zsírmaradék, szintetikus, illetve nem lebomló anyagok: műanyag, üveg, cserép, fémek, porszívó gyűjtőzacskó, alufólia, építkezési törmelék, selyempapír, színes, lakozott újságpapír, lejárt szavatosságú gyógyszer, fertőzött, beteg növények, növényi részek, húsevő állatok alma- fertőzés miatt, ételmaradék, hús, csont (bár ezek lebomlanak, ne kerüljenek komposztálóba a rágcsálók és a fertőzést terjesztő legyek miatt)

A déligyümölcsök héját, mivel ezeket rothadásgátló anyagokkal kezelik, a komposztba nem javasoljuk.

A komposztálás élőlényei

baktériumok	a talaj aggregátok képzésében vesznek részt, felvehetőbb állapotba hozzák a tápanyagokat, helyben tartják a nitrogént, segítenek a káros anyagok közömbösítésében
actinomycetes	a sugárgombák speciális csoportja, melyek főleg érett komposztban vannak jelen, számos növénybetegség ellen védenek, a kész komposzt jellegzetes illatát is ezek adják
termofíl	baktériumok a felmelegedő komposzt halom legaktívabb baktériumai
giliszták	részben a megfelelő szellőzést biztosítják, részben a szervesanyagok átalakítása révén felvehetővé teszik a tápanyagokat
gombák	dekomposztálnak, a talajban ezek végzik el a szerves kötésben levő tápanyagok felvehetővé tételét
talajlakó ízeltlábúak	gombákkal táplálkoznak, ezzel felvehető nitrogént szabadítanak fel a növények számára, részt vesznek a talaj víztartó kapacitásának kialakításában

fonálférgék (nematódák)

legtöbb fajuk számunkra hasznos, baktériumon és gombán élnek, ezzel a nitrogén felszabadításban vesznek részt, káros fajaik a gazdag komposzttal kevert talajban a hasznos fajok hatására visszaszorulnak

A komposztálás élőlényei számára fontos, hogy bizonyos körülményeket biztosítsunk, így pl. az alapanyagok összeállításánál a megfelelő szén/nitrogén arány (25-30:1. Tehát mintegy 30-szor annyi széntartalomra van szükségünk, mint a nitrogéntartalomra. Fontos, hogy a komposzthalmunkat úgy rétegezzük és vegyítsük, hogy ez a fenti arány lehetőség szerint folyamatosan fennálljon. Ha túl sok a szén, a folyamat csak nagyon lassan indul be. Ha túl sok a nitrogén, akkor a felesleges nitrogén ammónia formájában jut a levegőbe. Minél öregebb, fásabb egy anyag, annál több szenet, minél frissebb, lédúsabb, zöldebb, annál több nitrogént tartalmaz. Az anyagok szén/nitrogén tartalmát az alábbi táblázat mutatja be:

Nyersanyag	C/N arány
fakéreg	120 : 1
fűrészpor	500 : 1
papír, karton	350 : 1
konyhai hulladék	15 : 1
kerti hulladék	40 : 1
lomb	50 : 1
vágott fű	20 : 1

A mikroorganizmusoknak megfelelő mennyiségű vízre van szükségük a komposztálás során. A kedvező nedvességtartalom: 40-60%. Ha vízhiány lép fel, a spórás mikroorganizmusok eltűnnek (ilyenkor a komposzt szétesik a kezünkben), ha viszont túl magas a nedvességtartalom, rothadási folyamat indul meg (ilyenkor összenyomva víz folyik ki a komposztból).

Az élőlények életfeltételének biztosításához szükséges a levegő. Ha a nyersanyag levegőtlené válik (összeáll), elszaporodnak benne az oxigénmentes (anaerob) környezetet igénylő baktériumok, és a komposzt rothadni kezd. Ezért az anyagnak lazának kell lennie, és annyi fanyesedéket kell tartalmaznia, hogy az edényben a levegőáramlás biztosítva legyen esetenként át kell forgatni, vagy az edény fedelét kinyitni szükséges.

A komposztálás körülményei

Megfelelő nedvesség tartalom:

A komposztálás során fontos, hogy a megfelelő nedvességtartalom legyen az edényben. Ha túl nedves a halom, akkor rothadásnak indul, ami kedvezőtlen. Ha pedig száraz, akkor nem működnek a lebomlási folyamatok, nem élnek meg benne a porhanyósodást elősegítő talajlakók, giliszták.

Árnyékos hely:

A komposztálást megfelelően kiválasztott telekrészen végezzük. Lehetőleg árnyékos helyet keressünk, ahol a tűző nap nem szárítja ki a felhalmozott anyagot. → **Legyen jól hozzáférhető, kezelhető.**

Levegőztetés:

A komposztálás megfelelő folyamatának feltételei a jó oxigénellátás és a megfelelő nedvességtartalom. → **Ennek érdekében időnként a komposztáló edény tetejét ki kell nyitni, a levegőzés segítésére.**

Keverés:

Ez a lépés azért fontos, mert a már előrehaladott bomlású rétegek mintegy „beoltják” a még nyers alapanyagot.

Komposztálni egész évben lehet, mert alapanyag a vegetációs időn kívül is képződik a konyhánkban.

A komposztálás alaplépései

1. Gyűjtés

Konyhai zöldhulladékok gyűjtéséhez használható nyitható fedelű KOMPOLYT komposztáló edény.

2. Aprítás

A gyorsabb lebomlás érdekében ajánlatos a komposztálóba kerülő anyagokat 5 cm-nél kisebb darabokra aprítani.

3. A komposztáló feltöltése

A komposztáló aljára tegyünk valamilyen durva anyagot, pl. faaprítékot, hogy a levegőzést az edény alján lévő furatokkal együtt alulról biztosítsuk. Erre rétegezzük a konyhából és a kertből kikerülő különböző fajtájú szerves hulladékokat. Zöldebb, nedvesebb, nitrogénben gazdagabb hulladéokra fásabb, szárazabb, tehát szénben gazdagabb anyagokat rétegezzünk. A rétegek közé adhatunk adalékanyagokat (földet, kőzetlisztet, agyagőrlemény, mész, zeolit esetleg műtrágya), melyek javítják a komposzt minőségét, továbbá megkötik a helytelen kezelés miatt keletkező kellemetlen szagú gázokat is. Gipszet használhatunk szikes talajoknál, mert semlegesítik a lúgosságot. A komposztálásnál nem szükséges különleges serkentő anyag, mivel földdel, illetve nem teljesen érett komposzttal beindíthatjuk a folyamatot.

4. Keverés

A KOMPOLYT típusú edényben végzett komposztálás a kialakításának köszönhetően keverést alig igényel (1 alkalom/év). Érdeemes többféle anyagot hozzáadni a komposzthoz, így gyorsabb lesz a folyamat. Amikor csak egyféle anyag kerül komposztálásra, akkor azt időről időre (évente 3-4 alkalom/év) át kell keverni.

A komposzt típustól és módszertől függően 0,5-1,5 év alatt érik meg. Az érett komposzt barna színű, földszagú, könnyen morzsolódó. A keletkezett komposztot

Felhasználhatjuk a kertben talajjavításhoz, balkonládába vagy virágcserepbe, növények átültetéséhez.

5. Adalékanyagok használata

A nyersanyagok összekeverésekor különböző adalékanyagok adhatók, amelyek befolyásolják a korhadás menetét, javíthatják a komposzt minőségét, biztonságosabb érést biztosíthatnak. Ezek használatával javulhat a komposzt ásványi anyag tartalma, az érés során csökkenthető a tápanyagveszteség. Adalékanyagok lehetnek:

- agyagórlemények
- kőzetlisztek
- mész

Komposzt fajtái

- friss komposzt: a lebontás folyamata még nem fejeződött be, fertőzőképessége nincs, az érlelési idő: kb. 4-6 hét
- kész komposzt: a lebontás folyamata befejeződött, fertőzőképessége nincs, az érlelési idő 5-7 hónap
- speciális komposzt (különböző érettségű komposztok különleges adalékanyagokkal)

Felhasználás

A **friss** 4-6 hónapos komposzt lassan hat, és csak a talaj felszínén használható, pl.: bogyósok, fák, cserjék, veteményesek őszi betakarására. Pázsit, valamint földkeverék számára alkalmatlan.

Az **érett** 8-12 hónapos komposzt lassan hat, kiváló talajjavító tulajdonságokkal rendelkezik, földdel egyenletesen összekeverve fontos alapanyaga a cserepes- és balkonnövények, valamint a veteményesek földjének. Rostálás után valamennyi növénykultúránál alkalmazható.

A kész komposzt alkalmazási területei:

Alkalmazási terület	Használható	Mennyit, hogyan
zöldségeskertben	humuszellátás	3-5 kg/m ² minden második évben a felszínen bedolgozva
tápanyagigényes zöldségeknél (paradicsom, uborka, káposzta)	humuszellátás	4-6 kg/m ²
közepes tápanyagigényű zöldségeknél (spenót, saláta, répa, hagyma)	humuszellátás	2-4 kg/m ² (friss komposzt nem jó)
kisebb tápanyagigényű zöldségeknél (bab, borsó)	humuszellátás	1-2 kg/m ²
előző három növénycsoportnál	trágyázás, talajjavítás	friss komposzt nem jó, évente felszínen bedolgozva
díszkertnél	trágyázás	2-4 kg/m ² évente, felszínen bedolgozva
fák esetében	trágyázás	1 cm magasan a fa köré, évente
bogyós gyümölcsöknél	humuszellátás	3-5 kg/m ² évente a felszínen bedolgozva
fák ültetésekor	egyszeri alkalommal	2-8 kg/m ² arány: három rész talaj, egy rész komposzt
gyepnél	trágyázás, talajjavítás	2-3 kg/m ² (csak finomra szitált részek alkalmazhatóak) minden második évben; finoman elosztatva

A komposzt rendellenességei és megoldásuk

Helyes komposztálás nem jár kellemetlen szaghatással. A jó komposzt színe sötétbarnás, jól morzsolható, kissé nyirkos. Nem tapad össze, de nem is porzik. Megfelelő állapotú, érett komposzt 8-12 hónap eredménye.

Azonban rendellenességek is előfordulhatnak, az alábbiakban felsorolunk néhányat és ezek kezelését:

A komposzt állapota:	Ennek oka:	Mit tehetünk:
Túl száraz: korhadás leáll szürke gombásodás látható	A száraz idő vagy a saját felmelegedés miatt sok víz párologott el, leállt a mikroorganizmusok tevékenysége is.	Forgassuk át, locsoljuk meg, esetleg érdemes friss nedves, lédús anyagot hozzákeverni.
Túl nedves: kellemetlen rothadó szag oxigénhiány barnás-fekete szín	Kevés a szerkezet stabil anyag (fás szárú) vagy túl sok a szerkezet nélküli anyag (fűnyesedék, konyhai hulladék). Nagy esőzés esetén túl sok a nedvesség.	Rakjuk át, adjunk, keverjünk hozzá száraz anyagot (fanyesedéket, szalmát, száraz levelet), száraz komposztot.
		Ha nagyobb darabos fás részek

A korhadás elhúzódik: az anyag száraz az ászkák fészekszerűen jelennek meg	A komposztban túl sok a fás anyag aránya.	vannak benne, azokat össze kell aprítani. Rakjuk át, adjunk, keverjünk hozzá konyhai hulladékot, fűnyesedéket.
Rothadó szag: oxigénhiány túl nedves, ragadós	Túl sok a fás szerkezet nélküli anyag (fűnyesedék, konyhai hulladék).	Rakjuk át, és jól lazítsuk fel. Adjunk, keverjünk hozzá száraz anyagot.
Muslicák megjelenése	Nedves, friss cukortartalmú hulladék (rothadó gyümölcs) van a komposztba, komposztban	Levegőztetésre van szükség, az ilyen típusú hulladékot keverjük bele a komposztba, esetleg kerti földdel vékonyan takarjuk be.

Fontos! A komposztot rendszeresen ellenőrizni kell!

A komposztálás 10 alapszabálya

- 1.** A komposztálandó anyagokat ne földbe ásott gödörbe gyűjtsük, hiszen akkor nem szellőzik kellően át. Levegő nélkül a komposztból rothadó domb lesz.
- 2.** A komposztáló edény csonka kúp kialakítása és az alsó alaplap perforált része biztosítja az oxigén cirkulációját, a szükséges nedvesség-tartalmat és a szellőztetést. Az aerob (oxigént igénylő) lebomlási folyamat alatt alulról az edény alján kialakított furatokon keresztül bejutnak a földlakó élőlények (pl. giliszták), oldalról átjárja a levegő, felül pedig könnyedén utántölthetjük.
- 3.** A komposztálandó anyagokat érdemes rétegesen elrendezni. A metszéből származó nagyobb gallyakat rakjuk legalulra, erre következzen az egyre finomabb fűnyesedék. Tömöríteni nem szabad.
A magvaikkal később kárt okozó gyomnövényeket célszerű a halomban középre besorolni, mert ott magasabb a hőmérséklet és tökéletesebb a korhadás.
- 4.** A rovarokat és egyéb nemkívánatos állatokat csalogató anyagokat a komposztálás után nyomban fedjük be földdel. Ha erre nincs mód, inkább mondjunk le a hasznosításukról.
- 5.** A korhadás elősegítésére néha adhatunk a komposzthoz egy lapát kerti földet, kőport, vagy már korábban érett komposztot, amely gyorsíthatja az érési folyamatot.
- 6.** A komposztnak és a benne élő parányi lényeknek nedvességre van szükségük. Célszerű ezért árnyékos helyet választani, és ha nyáron mégis kiszáradna a komposzt, akkor egy kanna vízzel újra átnedvesíteni.
- 7.** A túlzottan nedves komposzt sem ideális, ugyanis a hézagokat kitöltő víz gátolja a szellőzést, így rothadási folyamat indulhat be a halom belsejében. Az állandóan nedves környezetet a giliszták sem kedvelik.
- 8.** A feltöltött komposzthalmot fedjük be az ősszel összegereblyézett avarral, valamint a komposztláda fedelét zárjuk le. A jól szigetelő növénytakaró elősegíti a komposzt bemelegedését, megakadályozza a kiszáradását és csökkenti a heves záporok alkalmával tapasztalható tápanyag-kimosódást.
- 9.** A komposzt egy teljes évig érik. Ha gondosan rétegeztük egymásra alkotóelemeit, nem lesz más dolgunk, mint várni a minél alaposabb korhadást. Egy év elteltével, egy durva rostával válasszuk el a morzsás szerkezetű humuszos komposztot az épen maradt növényrészekről, és dolgozzuk be a kerti ágyások felső pár cm-es rétegébe.
- 10.** Ha valaki szorgalmasan és odafigyelve végzi a komposztálást, súlyos, helyrehozhatatlan hibát nem tud elkövetni a tevékenység során, legfeljebb egy kicsit több időt fog igénybe venni az érési folyamat. Kérje segítségünket, és a kitartó munkának meg lesz az eredménye!

Gyakorlati tanácsok

Néhány bevált hasznos tanács az edény helyes használatához:

1. Elhelyezés: mindig árnyékos helyre, közvetlenül a talajjal érintkezve, (különben a giliszták nem tudnak bejutni,) lakóépülettől kissé távolabb.
2. Csak azok az anyagok kerüljenek az edénybe, amelyek alkalmasak komposztálásra.
3. Mindig olyan méretűre kell aprítani (anyagtól függően, hogy az adott időben képes legyen lebomlani (pl. tojás héj összemorzsolása apróra stb.).
4. Gyomnövényeket csak a mag beérés előtt szabad beletenni, különben a kész komposztalattal újrafertőzzük a trágyázott területet.
5. A papír is kiválóan használható, de csak az, amely nem tartalmaz festékanyagot.
6. A közhiedelemmel ellentétben komposztálható a diólevél is, de csak megfelelő arányban szabad az edénybe beletenni, az összes mennyiség 10-15%-a lehet.
7. Sosem szabad száraz levelet csak önmagában komposztálni, mert az akármilyen öntözés és egyéb praktikák alkalmazása esetén sem fog komposzttá alakulni.
8. A folyamat természetesen egyfajta „illattal” jár, mint minden szerves anyag bomlása, de ez nem lehet kellemetlen. Ha mégis az lenne próbálkozzunk adalékanyagok hozzáadásával, amely segíthet a helyes irányba terelni a folyamatot (zeolit).
9. Az edény széleiben levő anyagot időnként ajánlatos tömöríteni, mert az laza marad, a közepén viszont keményen összetömörödik.
10. Egy háztartásban, ha lehetséges az edény, és a keret kombinációja a legcélszerűbb, annak érdekében, hogy a konyhai és a házkörül keletkezett komposztálható hulladékok folyamatosan elhelyezhetőek legyenek.

A komposztálás legjobban a gyakorlatban sajátítható el. Ezért ha az első alkalommal nem az jön ki az edény alsó részén, amit vártunk nem szabad csüggedni, értékelve az eddigieket, tanulva az elkövetett hibákból, a következő már biztosan sikeres lesz.

Több éves gyakorlati tapasztalat alapján biztosan állítható, hogy a jól működő házi komposztálás eredményeként kimutathatóan csökken a hulladéklerakóba szállított hulladékmennyiség, amely komposztálás után a kiskertekben hasznos tápanyagként jelenik meg.

Sikeres komposztálást kívánunk!